

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 3878
NO. 165. — ŠTEV. 165.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, TUESDAY, JULY 16, 1929. — TOREK, 16. JULIJA 1929.

TELEFON: CHELSEA 3878
VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

9 NARODOV ZA USTANOVITEV ZDR. DRŽAV EVROPE

NAČRT ARISTIDA BRIANDA GLEDE ZDRUŽENE EVROPE DOBIVA VEDNO VEČ PODPORE

Zadeva bo predložena meseca septembra glavnu odboru Lige narodov. — Med državami, ki ki podpirajo Brianda, sta tudi Jugoslavija in Italija. — Stališče MacDonalldove vlade ni znano. Konservativna vlada je bila proti načrtu.

ZENEVA, Švica, 15. julija. — Francoski zunanji minister Aristide Briand je sestavil natančen načrt za ustanovitev Združenih držav Evrope. Po njegovem mnenju si zamorejo evropske države le na ta način pomagati v ekonomskem oziru.

Načrt namerava predložiti meseca septembra skupnemu odboru Lige narodov.

Združena Evropa naj bi bila osnovana po vzorcu Združenih držav ameriških. To bi bilo velikega pomena za gospodarski napredek in za izključenje vojne nevarnosti.

Za Briandov načrt so se dosedaj zavzele: Nemčija, Italija, Poljska, Čehoslovaška, Jugoslavija, Romunska, Grška, Belgija in Avstrija.

Edinole Anglija je ostala hladna.

Dokler je bila v Angliji še konservativna vlada na krmilu, je Briandov načrt odločno zavračala, dočim stališče sedanje delavske vlade ni znano.

Briandu povzročajo glavne težkoče tri države, namreč Anglija, Rusija in Turčija, kajti te tri države so deloma evropske, deloma pa niso evropske. Izključiti jih ne more, cepiti pa tudi ne.

Briand je baje sestavil svoj načrt v soglasju z nemškim zunanjim ministrom Stresemannom.

MEHIŠKI FANATIKI SO SE POMIRILI

Mehiška liga za versko obrambo skuša na miroljuben način doseči pravice katoliške cerkve.

MEXICO CITY, Mehika, 15. julija. — Narodna liga za versko obrambo je izdala danes splošno povelje na vse svoje člane, na opuste vsa nadaljnje sovražnosti proti vladi, ter s tem odkrito priznala, da je pospeševala in vodila versko vstajo v zadnjih treh letih.

S tem so potrjene prejšnje izjave verskih oblasti, da ni imela cerkve kot taka nobenega stika z oboroženim programom vlade. Manifest Lige je podpisal tajnik Jose Teilo ter rekel, da je dozorel čas, ko je treba odložiti orožje ter sprejeti nova sredstva, da se iznova ustanovi pravice cerkve v deželi.

Vsi člani Lige ter tudi oni, ki so se udeležili takozvane "cristero" vstaje so dobili navodila, naj prenehajo s sovražnostmi ter se v polni meri poslužijo prednosti ugotovila predsednika Portesa Gila, ki da je vsakemu pravico zahtevati izpremembo v ustavi.

Člani Lige so bili pozvani, naj prosijo kongres, naj izpremeni državne postave, ki se tičejo cerkve.

RUŠAJE! NAROCAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK
V AMERICI

ANGL. KRALJ ŽE TRETJIČ OPERIRAN

Kralju so odstranili nekaj nagnitih reber. — Operacija je kljub svoji starosti izredno dobro prenesel.

LONDON, Anglija, 15. julija. — Vsa Anglija se je danes oddahnila, ko so zdravniki objavili, da so v tretjič operirali angleškega kralja. Operacija je bila težavna, pa se je izborno posrečila. Kralj jo je kljub svoji visoki starosti dobro prenesel.

Na desni strani prsi so mu odstranili dvoje reber in tako napravili pot, da se bo lahko odtekal gnoj, ki se je nabiral pod brazgotino, ki je ostala iz prejšnje operacije, ki je bila izvršena zadnje zimo. Spomladi je bil drugič operiran. Operirala sta ga dr. Hugh MacRigby in dr. Wilfred Trotter.

46 KAZNJENCEV POBEGNILO V ENEM LETU

OSSINING, N. Y., 15. julija. — Korekcijski komisar Raymond Krieb iz Beacona, je objavil številke, ki kažejo bege iz sedmih državnih zavodov ter so izvanredno nizke.

V preteklih dvanajstih mesecih je pobegnilo iz jetnišnic dvajset jetnikov, kojih devetnajst so zopet ujeli, dočim je eden še danes prost. Iz jetniških farm, kamor pripušte je "trustees", je bilo vsega skupaj dvanajst begov.

DELAVSTVO MED SEBOJ

Unijski moške so napadli upravo ter jo prisilili, da je zatvorila rov. — Načrt je bil kapitaliziran s 30,000 dolarji.

DANA, Indiana, 15. julija. — Eksperiment, da bi delavci lastovali in obratovali Bono premogorov, je dovedel do velikih sporov.

Skupina bivših unijskih premogarjev je prevzela zapuščen rov. Delali so na temelju načrta, da so vsi gospodarji in da bodo vsi deložni dobičkov. Vsak delavec je moral podpisati gotovo množino delnic.

Unijski premogarji so skušali utaviti to podjetje, češ, da ne plačujejo Bono majnarji po unijski lestvici ter da s tem škodujejo trgovini.

Nadalje baje škoduje to delo za nižje plače unijskim mezdnicim zahtevam. Prodaja premoga po nižji ceni škoduje onim premogovnim baronom, ki plačujejo unijske plače.

Delavci v Bono rovu trdijo, da prodajajo svoj proizvod po tržnih cenah ter zaslužijo pri tem dva dolarja na dan več kot pa unijski delavec.

Načrt je bil kapitaliziran s svoto 30,000 dolarjev.

28. junija je prišlo sedemsto unijskih premogarjev iz bližnjih polja k Bono premogovniku. Prezvali so telefonske žice ter ustavili ventilacijske vetrnice, vsledčesar so morali majnarji prenehati z delom.

Unijski premogarji so nekatere grdo pretepli, nekateri so pa pravčasno pobegnili.

Odtakrat naprej ni rov več obratoval. Proti unijskim premogarjem je bilo izdanih petdeset zapornih povelj.

Uradniki United Mine Workers so izjavili governerju Leslie-u, da nima unija nobenega opravka z izgredom.

Bono premogarji so naprosili za unijski čarter, a njih prošnja je bila zavrnjena.

IBN SAUD ZMAGOSLAVEN V VOJNI

JERUZALEM, Palestina, 15. julija. — Ibn Saud, kralj Nedžasa in Hedžasa, je zmagal v odločilni bitki nad Wahabi vstasi katerih je bilo 700 ubitih.

Sile kralja je vodil emir iz Haasse, in zmagal je povzročila veliko veselje v Riddždah, glavnem mestu Nedžasa.

Zadnji četrtak se je glasilo, da preti Ibn Saudu resna vstaja v Nedžasu in najbrž tudi v Hedžasu.

Židovska brzojavna agentura je izjavila, da so se tri arabska plemena uprla proti kralju ter mu napovedala boj do trpkega konca.

HAKODATE JE VULKANSKO OZEMLJE

Hakodate "Gibraltar Japonske", leži nekako 25 milj južno od gore Komagatake, aktivnega vulkana, ki je še vedno ovit v vulkanski dim vsled zadnje erupcije.

Hokaido, otok, na katerem leži Hakodate, leži severno od japonske celine ter je pokrajina potresnih nemirov, kot sploh cela Japonska.

ŽGANJE V DRŽAVNIH SKLADIŠČIH

Če je v državnih skladiščih manj kot deset milijonov galon žganja, bodo morali nakuhati nove zaloge.

WASHINGTON, D. C., 15. julija. Prohibicijski komisar dr. Doran, bo pričel prihodnji teden cekirati zaloge žganja v državnih skladiščih. Vsega žganja bi moralo biti v skladiščih petnajst milijonov galon. Toda nekaj so ga popili, nekaj so ga pokradli, nekaj ga je steklo po tleh itd.

Zastopniki distilnerjev trdijo, da je sedaj v zalogi le še n. . . ako sedem milijonov galon žganja. Če ga je samo deset milijon galonov ali manj, ga bodo morali začeti zopet kuhati, da se zadosti medicinskim zahtevam po predpisani štiri letni dobi.

Žganje mora namreč ležati štiri leta v sodih, predno je dobro za zdravniško uporabo. Krajevna poročila glede množine žganja v različnih delih dežele bodo dospela v Doranov urad do konca tega meseca.

Na leto se porabi v zdravilne svrhe nekako poldrugi milijon galon žganja. Če bi ne bilo nič pokradenega in bi se ga nič ne usušilo, bi trajala zaloga desetih milijonov galon le nekako šest let.

Zdravniki pa zahtevajo, da je žganje ki ga predpisujejo bolnikom, štiri leta sta. o. Vsled tega je skrajni čas, da se prične s kuhanjem.

BRZOVLAKE MED ANTWERPENOM TER BERLINOM

BERLIN, Nemčija, 15. julija. — Rekonstrukcija starih potovalnih sredstev med centralno Nemčijo in Belgijo, je bila dovršena, ko so zopet pričeli voziti ekspresni vlaki med Antwerpenom in Berlinom. Služba je zopet uvedla udobnosti za transatlantske potnike, ki so se pred vojno splošno posluževali te udobnosti.

"SOUTHERN CROSS" BO POLETET IZ LONDONA V N. Y.

"Southern Cross", prvi aeroplan, ki je preletel Pacifični ocean, bo prihodnje dni poletel iz Londona v New York.

Pilota Charles Kingsford Smith in C. T. P. Ulm sta izjavila, da ju niso zadnji neuspehi avijatikov čisto nič preplašili. Aeroplan je v dobrem stanju, in odletela bosta kakorhitro bo dovoljevalo vreme.

KONFERENCA GOVERNERJEV V CONNECTICUT

NEW LONDON, Conn., 15. julija. — Tukaj so se sestali governerji 27 držav, ki se bodo udeležili enindvajsete konference governerjev, katere se prične jutri. Governerji so gostje John H. Trumbulla. Konferenco bo trajala štiri dni.

ENAJST UČENK SE JE SMRT NO PONESREILO

TEGUCIGALPA, Honduras, 15. julija. — Ko so se vračale učenke s nekega piknika, se je prevrnil bus ter padel po pobočju v reko. Enajst učenk je bilo na mestu usmrčenih, 22 pa težko poškodovanih.

SEDEM ŽRTEV VIHARJA

Po državi Missouri je divjal velik vihar, ki je v Moselles zahteval sedem človeških žrtev — članov ene družine.

MOSELLO, Mo., 15. julija. — Nad tukajšnjim krajem se je večeraj utrgal oblek, kar je povzročilo veliko povodenj in opustošenje.

Na Bourbon mostu, ki vodi preko Maramec reke, se je nahajalo sedem oseb v avtomobilu. Avtomobil je padel v vodo in vseh sedem je utonilo. Tako je sporečil coroner Thomas Shafter iz Union, Mo.

Vsi ponesrečeni so bili člani ene družine. Dve trupli ponesrečenih so našli kmalu po završeni tragediji, in coroner je organiziral skupino, o premljeno z mrežami, da najde ostale.

Utonili so: William Beckmann iz St. Louisa, njegova žena, trije otroci, njegova tašča in svak.

PAPEŽ ODLIKOVAL NEMŠKEGA POSLANIKA

RIM, Italija, 15. julija. — Ko je bil podpisan konkordat med Brusijo in papeževo državo, je podelil papež nemškemu zastopniku pri Vatikanu veliki križ reda Piana najvišje odlikovanje, ki ga more podeliti kakemu diplomatu.

725 VOJAKOV POMOŠČENIH

PARIZ, Francija, 15. julija. — O priliki večerajšnjega narodnega praznika je predsednik Domergue pomiloštil 725 vojakov, ki so bili obsojeni na daljšo zaporno kazen.

99 AMERIKANCEV JE ODPOTOVALO V RUSIJO

BERLIN, Nemčija, 15. julija. — Danes je odpotovalo s posebnim vlakom v Moskvo 99 ameriških trgovcev, akademikov, urednikov, znanstvenikov in tehnikov. Njihovo inšpekcijsko potovanje po Rusiji bo trajalo mesec dni.

DR. SOLF POSTAL ČASTNI DOKTOR PRAVA

HEIDELBERG, Nemčija, 15. julija. — Tukajšnja univerza je imenovala danes častnim doktorjem dr. Solf, bivšega nemškega poslanika na Japonskem.

OČE SLEDIL SINU

DUNAJ, Avstrija, 15. julija. — V soboto se je ustrelil tukaj sin slavnega pesnika Hugona Hoffmannsthalja. Večeraj se je vrnil pogreb. Ko se je vrnil oče s pogreba, je odšel v svojo sobo in se zaklepal. Ker se ni odzval klicanju, so vdrli vrata ter ga našli mrtvega. Zadel ga je srčna kap.

SLAVNI NEMŠKI ZGODOVINAR UMRL

BERLIN, Nemčija, 15. julija. — Znani zgodovinar profesor Hans Delbrueck, ki je poučeval zgodovino na berlinski univerzi, je umrl v starosti osemdesetih let. Predsednik Hindenburg je obiskal njegovo vdovo ter ji izrekel svoje sožalje.

EKSPLOZIJA V PHILADELPHIJI

Požar je zanetil več ton dinamita, spravljenega v skladišču reki. — Razstrelbo je bilo slišati na milje daleč.

PHILADELPHIA, Pa., 15. julija. V bližini Delavare in Green Streeta se nahaja pier št. 4, kjer je bil nagromaden dinamit. V bližini je izbruhnil požar, vsled česar se unel dinamit in eksplodiral. Detonacija je bilo slišati na milje in milje daleč.

Skoro vsa požarna bramba mesta je prišla na pomoč in dolgotrajnemu prizadevanju ognjegascsev se je posrečilo požar omejiti.

Dim je omamill več ognjegascsev, da so jih morali odvesti v bolnišnico. Dim je pokrival ves centralni del mesta. Obseg škode ni določen, vendar se domneva, da je precejšnija.

SPREJEM AMERISKIH AVIJATIKOV PRI PAPEŽU

RIM, Italija, 15. julija. — Papež Pij je sprejel večeraj ameriška avijatika Rogera Williamsa ter kapitana Lewisa Yanceya, z vsem sijajnim pompom, ki odlikuje vse vatikanske ceremonije. Pozdravil ju je prav dobrotno ter naravnost očetovski.

Papež je čestital avijatikoma k njunemu uspehu ter jima želel pomoč božjo pri vseh bodočih podjetjih, katera bi poskusila za napredek avijatike. Podelil jima je apostolski blagoslov ter ju prosil, naj ga sporočita svojim družinam ter vsemu amerškemu narodu.

VČERAJ JE BIL SVETI SWITHIN

Včeraj so praznovali dan svetega Swithina. Soglasno s tradicijo prinaša ta dan krizo v vremenskih razmerah, kajti neka legenda iz devetega stoletja izjavlja, da bo deževal najprej sto štiriinšestdeset dni, če bo pada lež na ta dan.

Številke, katere so sestavili vremenski proroki tekem dolge vrste let, pa ne soglašajo s to napovedjo.

RUSI HOČEJO NAPASTI KITAJSKO

Vsa sovjetska republika je ogorčena vsled zaplenjenja kitajske železnice. — Armadno glasilo zahteva mobilizacijo.

MOSKVA, Rusija, 15. julija. — Po vsej Rusiji je čuti rožljanje orožja, dočim sovjetska vlada čaka odgovora na ultimatum, ki ga je poslala kitajskim in mandžurskim oblastim ter zahtevala takojšnje uravnanje spora, ki je nastal vsled zaplenjenja istočne železnice v Mandžuriji.

Na Kitajsko se jezi ves ruski narod. Prva poročila o zadregah med obema silama so bila objavljena šele v soboto, a novice o tem so se razširile z bliskovito naglico po vsej raseni republiki. Položaj je postal še bolj oster, ko je dospel v Čito prvi vlak s sovjetskimi izgnanci iz Mandžurije.

Nekateri uradniki so morali tako hitro odstopovati, da niti svojih družin niso mogli odvesti seboj. V Mandžuriji so aretirali skoro tisoč sovjetskih uradnikov. Sovjeti so v svoji poslanici izrazili svoje prijateljstvo napram kitajskemu narodu a odločno podarjali, da bodo morali poseči po drugih sredstvih za zavarovanje svojih postavnih pravic, če ne bo bo mogoče miroljubno uravnati problema.

Sovjetsko armadno glasilo "Rdeča Zvezda" je posvarilo Kitajsko imenu boljševiske armade. List poudarja potrebo takojšnje mobilizacije in oborožitve delavcev.

IZKOPAN STARI INDIJANSKI "CANOE"

MIDDLETOWN, N. Y., 15. julija. Delavci, ki so čistili zemljo v bližini bojnega polja Minisink v Sullivan okraju, so našli starodavni indijanski "canoe".

Našli so ga v globlini dvajsetih čevljev v York jezeru ter je izvrstno ohranjen. Razstavljen bo tekem slovesnosti o priliki proslave.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	\$	Lir	\$
500	\$ 9.30	100	\$ 5.70
1,000	\$ 18.40	200	\$ 11.30
2,500	\$ 45.75	300	\$ 16.80
5,000	\$ 90.50	500	\$ 27.40
10,000	\$ 180.00	1000	\$ 54.20

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim vsesov in starem kraju v stanu smičati pristojbino sá taka izplačila od 8% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30.— 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot gornj navedeno, bodisi v dinarjih tirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se popreje s nam sporazumeta glede našina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIB

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER SA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

62 COBLETANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0390

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

BREZPRAVNOST DELAVCEV

Zadnji čas se ne sliši dosti o stavkarskem gibanju v tekstilni industriji po južnih državah, s tem pa še ni rečeno, da so štrajki uravnavani.

V Elisabethtonu je vse mirno. Mirujejo tudi v Gastoniji ter čakajo procesov, ki se bodo vršili koncem julija proti nekaterim stavkarskim voditeljem.

V drugih okrajih, kakor na primer v Ware Shoals in drugih tovarnah Južne Caroline se pa stavka nadaljuje.

United Textile Workers of Amerika vodijo tam dosti boljši in vztrajnejši boj kot bi ga bilo pričakovati z ozirom na obstoječe razmere.

Stavkarji imajo celo kopico organizatorjev, podpirajo jih pa tudi unijski voditelji v južnih državah.

V Ware Shoals je deloval v interesu štrajkarjev tudi George L. Googe, podpredsednik Georgia Federation of Labor.

In kaj se je zgodilo? Po par dneh njegovega tamošnjega delovanja so mu sporočili, naj čimprej izgine iz dežele, če hoče odnesti zdravo kožo.

Tozadevno povelje mu je bilo izročeno v navzočnosti šerifa Klema in nekega policijskega uradnika.

Izročil mu ga je voditelj orožne bande kompanijskih najetežev.

Uradnika sta sicer objestneje posvarila, istočasno sta pa spravila na varno Googa, Gormana in Vernona Allena, ker sta smatrala njihova življenja za ogrožena.

Thomas F. MacMahon, predsednik United Textile Workers unije, je takoj nato brzojavil governerju South Caroline, Johnu G. Richardsu, mu pojasnil položaj ter ga prosil zaščite za unijske organizatorje.

Governer mu je pa odbrzojavil:

— S tem je potrjen sprejem pretilne brzojavke, ki ste jo naslovili na governerja South Caroline. Zagotavljam vam, da bom posvetil brzojavki isto pozornost kot jo posvečam vsem sporočilom takega značaja. John G. Richards, governer.

Ta nesramen odgovor je razkačil tudi pristaše Ameriške Delavske Federacije.

Apelirali so na predsednika Greena, ki je obljubil, da se bo v tej zadevi posvetoval s Hooverjevo administracijo.

Posvetovanja naj bi se vršila že prihodnje dni v zveznem glavnem mestu.

Oblasti bodo morale nekaj ukreniti, dasi si ne bodo upale, kar meni nič, tebi nič, napovedati boja teroristični bandi v južnih državah.

Najbrž si bodo prizadevali skleniti z njimi tak ali tak sporazum.

Sporazumu, sklenjenemu na pametnem temelju, bi ne mogel nihče nasprotovati.

Zal, da pa takega pametnega temelja ni.

Vsa čast predsedniku United Textile Workers, Thomas F. MacMahonu, ker je odločno protestiral proti teroriziranju štrajkarskih voditeljev.

Skoro istočasno je pa zapel slavospev predsedniku Hooverju, ki hoče uvesti večjo carino na razne bombažne izdelke.

Po mnenju MacMahona bo večja carina odpravila brezposelnost v južnih državah.

MacMahon bi moral vendar vedeti, da imajo od zaščitne carine edinole kapitalisti dobiček in da na delavca presneto malo odpade.

Delavski voditelji si ne bodo z izkazovanjem lakajskih aslug pridobili pri fabrikantih nobenega respekta.

Dopisi.

Yellowstone Park, Wyo.

Mnogo pozdravov iz Yellowstone Parka celemu uredništvu in vsem čitateljem Glas Naroda pošilja udani

Anton Šubelj.

Porterville, Cal.

Slovenski pionirji, ki so orali trde brazde na ameriški celini, padajo v grobove, drug za drugim. Pred kratkim smo bili obveščeni iz Oaklanda, da je v San Francisco preminul dne 24. junija tega leta Jože Kočevar. Bil je tam pokopan po katoliškem obredu na Holycross Cemetery.

Jože Kočevar je bil rojen v Ručetni vasi pred 70 leti.

Ručetna vas meji na semiško ter črncemeljsko faro in spada v župnijo Črncemelj. Ker mi je baš prišlo na misel življenje mladih let, ko smo si fantje vsako nedeljo stali vprašanje: — Kam gremo danes k sv. maši? Ali v Semič ali v Črncemelj? — smo rekli ponavadi: — V Semič. Prvič, ker je bila ta pot za pol ure bližja in drugič, ker nas je v Semič vodila pot skozi slavne ručevske in kočke gorice. Ako pa je imel kateri med nami s seboj ključce domačega hrama, si vsakdo lahko misli, da nismo prišli žejni domov.

Stara Podgarska vas, ki šteje 16 kmetov, meji na zapadni strani na Kočevarje. V eni uri hoda čez reber si na Kočevskem. Bliznje vasi so Kleč, Planina in Ročpibel in ljudje navadno govore oba jezika.

Pokojni je prišel v Porterville leta 1875. Okolica tega kraja je bila takrat še v divjem stanju. Sedanjí Porterville je imel nekaj bajt ter nekako dvajset ljudi. Med tem časom pa se je razvil in razrasel v najlepše farmersko mesto v celi dolini in šteje danes okrog 7000 prebivalcev.

Vzel je homestead ter se pečal z živinorejo in pridelovanjem pšenice celih 27 let. Ko je sprevidel, da ni bil več kos svojemu podjetju, radi slabega zdravja, je svoje tukajšnje posestvo razprodal in se napotil v San Francisco s precejšnjim kapitalom. Agenti, vedoč, da ima denar na banki, so ga pregovorili, da je kupil za večjo vsoto železniških delnic v Stocktonu. Misli si je, da je dobro investiral svoj denar, dokler so mu redno prihajali asessmenti. Konečno pa je lačni volk požrl majhno jagnje. S to spekulacijo je izgubil vse svoje imetje in drugega mu ni kazalo kot zopet poiskati si dela. Delal je po raznih hotelih, kjer je opravljal službo na dvigači (Elevators).

Zadnjič je bil zaposlen v Stanford-court apartmentu, na California St. Bil je samec. V Porterville zapuščal tri nečake. Naj v miru počiva!

Prebivalstvo v San Joaquin dolini prenaša neznosno vročino že od polovice zadnjega meseca naprej. Sto deset stopinj vročine ni nič kaj nenavadnega tukaj. Komur dopuščajo sredstva, se umakne ali v gorovje, kjer pihna hladni vetrič, ali pa proti morju lovit ribe. V petih do šestih urah si na cili z avtomobilom in občinstvo v taki vročini najraje potuje po noči. Harvesterji opravljajo svoje službo na pšeničnem polju že tri tedne. Okrog 1. avgusta bo to delo večinoma že končano.

Radi pomanjkanja pravočasnega dežja in nepričakovane mraza ni pridelek tak, kot bi moral biti. Na akter se namlati od 650 do 840 funtov pšenice. Za najboljšo kvaliteto plačujejo trgovci po \$1.80 za sto funtov, postavljeno v vrečah na vagono. (F. O. B. kare).

Največji gospodarski problem tukaj je voda za namakanje. Alfafa, bombaž, koruza, melone in druga zelenjav tje ne rodi sadu brez vode in ako je reka suha, se je posušil

tudi kanal. Da si ljudstvo pomaga iz te zadrege, posavlja vsako leto več "pumping plants". Najnovejše sesalke (pumpje), pravilno postavljene s pomočjo električne moči, vlačijo iz globine zemlje vodo na površje.

Tako "pumping plant" sem tudi jaz postavil pred par meseci. Ker pišem naslednje iz lastne prakse, vam obenem tudi podam sliko californijskega farmerja, ki se peča z irrigacijo.

To spomlad sem sklenil sam pri sebi: — Pumpo moram postaviti, ker primanjkuje vode v kanalu, ali pa ostane prazen najboljši del poravnane zemljišča.

Rečeno, storjeno. Napravil sem načrt ter storil potrebne korake zastran tega. Delo vrtanja je vodil rojak Martin Simonič, ki je na glasu kot najboljši "well-driller" v celi dolini. Zavrtal je 14-palčno luknjo 195 čevljev globoko, za kar je potreboval 142 čevljev dvojnega jeklenega "casing", ki ga je potem na več mestih v prvi in drugi "strati" s težkim orodjem prerezal. Kar je pod "casingom" imenujejo tukaj "open hole", da se stvarja nekak reservoar. Dva moža sta opravila to delo v dvanajstih delavnih dneh.

Prvo delo je bilo storjeno. Nato je prišel na vrsto "pumpman". Mr. Lee Howell, ki je postavil Johnson Turbine pumpo za en tisoč dolarjev in enoletno garancijo. Edison kompanija je postavila droge četrtilje daleč, najela tri bakrene, težke žice s 15 K. močnim transformirjem. Edisonov superintendent je delo pregledal in potrdil. Na pump house je pribil številko, izrezano iz kositarja 11098. Vprašam ga, kaj pomenijo te številke.

— To je številka vaše pumpe, je registrirana v našem uradu. Toliko jih je sedaj v Tulare County, — mi je odvrnil.

Pred dvemi leti je bilo v Tulare okraju nekaj čez 6000 pumping plants, ki so bili opremljeni z elektriko. Torej se je število v dveh letih skoro podvojilo, kar je jasen dokaz, da je farma brez vode tukaj brez veljave.

Prvi poskus smo napravili dne 30. aprila. Ta poskus se je v mojo zadovoljnost popolnoma obnesel. Izvedenci trdijo, da meče sedem do osem sto galon vode na minuto. Čeprav me stane ta oprema kakih dva tisoč dolarjev, sem vendar zadovoljen. Pumpa deluje že neprestano čez dvajset dni, da zamakam bombaž. Vidi se mi, da meče vsak dan večji "stream". Tudi moj zemljiščni sosed, rojak "uncle" Martin in njegovi sinovi so postavili ravnokar "outfit" kakor jaz ter so ga več kot veseli.

So pa nekateri ljudje, ki vrtajo za vodo do 600 čevljev globoko in žal, mnogi ne morejo namočiti niti pet oralov, kar pomenja velikanske stroške brez uspeha.

H koncu svojega dopisa hočem še pristaviti: — Slovenci vobče se izogibljajo farm, ter jim je zameriti od ene strani, od druge pa ne. Ako lastuje farma in je tvoj pridelek odvisen od irrigacije, ki jo zamakaš z vodo, napeljano po kanalu za nizko ceno, — se drži renče. V nasprotnem slučaju pa, če moraš vlačiti vodo iz globine zemlje s pomočjo modernih sesalk in elektrike, morata biti pridelek in cena prve vrste. Kadar podpisše pogodbo z Edison Company, podpisše tudi da si suženj Edisonove kompanije

J. R. Simonich.

POLJAKI IZGNALI RUDNIŠKEGA RAVNATELJA

BERLIN, Nemčija, 15. junija. — Peljske oblasti so navzlic protestu nemškega generalnega konzula izgnale ravnatelja Bismarck premogovnika v Kallebornu.

VABILO NA IZLET (PICNIC)

DRUŠTVO M. P. in SLOVENSKA GODBA
v LITTLE FALLS, N. Y.

pridele

SKUPNI IZLET
v nedeljo, dne 21. julija

na običajnem prostoru Gun Club, Stop 44.

Prstori je večinoma vsem tukajšnjem rojakom dobro poznan. Ujudno se vabi vse tukajšnje in vse rojake iz bližnjih naselbin, da se po možnosti udeležite tega izleta. Skrbelo se bo, da bo po možnosti vsem dobro postreženo. Pričetek ob 10. uri dopoldne. — V slučaju slabega vremena se vrši piknik v Slav. Domu na 36 Danube Street.

Vstopnina za osebo 25 centov, otroci prosti.
ZA OBILNO UDELEŽBO SE PRIPOROČA — ODOBOR

NOVICE IZ SLOVENIJE

Nevarno naraščanje Savinje.

Zaradi skoro dvodnevnega deževja je Savinja z vsemi njenimi pritoki vred tako narasla, da je strah pred povodnjoo objel vse prebivalstvo stanujoče v zgradbah na obbeh bregovih Savinje. 26. junija je dosegla Savinja, ki je podobna deročemu veletoku, višino mestnega parka in je preplavila na otoku v zvezi z naraslo Sušnico pretežni del velikega Pallosovega travnika in promenadno pot za Savinjo. Okrog 6. zjutraj pa je voda pričela upadati in je tekom dneva ostala v mejah struge. Po kalni in divje deroči strugi plavajo števina debela in hlodi, ki jih je voda spotoma nekje v Savinjski dolini pobrala in odnesla. Ljudje so še vedno v skrbeh, ker se nikakor noče prenehati, in po malem še vedno dežuje. Precejšno škodo je povzročila narasla Savinja pri regulacijskih delih ob izlivu Voglavne, kjer je zalila vse izkopane jame ob bregu, razrušila poljsko železnico ter odnesla precej pripravljene stavbenega in regulacijskega materiala.

Tatvine v orlovski dvorani.

Čevljarski pomočnik Alojz Majnenič iz Depale vasi je prišel v Dravljice, kjer je telovadil na dvoršču orlovske telovadnice. Obleko je shranil v dvorani, kakor tudi ostali. Ko pa je Majnenič prišel nazaj v dvorano in se zopet oblekel, je ugotovil, da mu je zmanjkala iz žepa zlata ura z verižico, v vrednosti 500 Din. Istočasno sta opazila tudi krojaški pomočnik Motko Smolnikar in dijak France Valencija iz St. Vida, da sta okradena. Prvemu je zmanjkal bankovec za 100 dinarjev drugemu pa nekaj drobiža. V dvorano so imeli po izjavi ženške, ki se je nahajala notri, dostop le telovadci.

Hitro odkrita tatvina.

Nad Trbovljem je razsajalo neurje. Treskalo in pokalo je, da groza. Strela je udarila večkrat v razna drevesa, večje nesreče pa ni bilo. Ko je nevihta razsajala najhujše, je hotel to priliko izkoristiti v nepošteno namene delavec Hribar. Misli si je, da pač, da bo imel v tem divjanju elementov najlepšo priliko, da pride do denarja. Opazil je, da je v vratih Plevčakovih mesarije lažuj, Neopaženo ga je obrnil in smuknil in pobral ves denar, se izmuznil zopet iz mesarije, zaprl vrata za seboj in izginil. Ko je prišel pozneje Plevčak po opravku v mesarijo, je videl, da je predal izpraznjen. Obevstil je o tem takoj orožnike. Med tem pa se je že javila neka žena, ki je videla Hribarja, ko je prišel iz mesnice. Orožniki so imeli takoj pravo sled in so poiskali Hribarja, ki je bil med tem časom že v gostilni Ameršek, kjer so ga aretirali.

Pri njem so našli še 2000 Din. Plevčak pa pogrēša okrog 3000 dinarjev.

Hribar je hotel odpotovati na Holandsko, in je menda imel že vse potrebne listine v ta namen pripravljene.

IŠČEM

15—20 GOZDARJEV. Gozd v ravni. Dobro ponebje. Plača od corda \$2.25.

Y. Sisto,

Liberty, N. Y.

(2x 16&17)

NAROČEN TAT

Francoski poslanik v Londonu objavlja v listu "Times" mišien doživljaj. Na nekem banketu je govoril z visokim angleškim častnikom o raznih tatvinah in dejal, da so pariški tatovi brez dvoma najspretnejši na celem svetu. General je bil mnenja, da londonski dolgo-prstneži prav nič ne zaostajajo za inozemskimi in je stavil s poslanikom, da bo naslednji dan med obedom, ki se bo vršil pri generalu, poslaniku ukraden nekaj, kar bo imel pri sebi.

General si je za drugi dan "naročil" v Scotland Yardu najbolj spretnega tatarja, ki ga imajo zaprtega. Obekli so ga v livrejo, general mu je dal natančna navodila in mu obljubil, da ga bo priporočil v pomiloščenje, če bo svojo nalogo dobro napravil. Poslanik je označil svojo uro kot predmet, ki naj ga tat ukrade. Tatu je bilo naročeno da mora dati general ugotovo znamenje, ko bo izvršil svoje delo. Se preden so prvič odnesli krožnike je general vprašal poslanika, koliko je ura. Ta je segel v žep in med splošnim smehom privlekel iz žepa — repo. Segel je še v druge žepne in ugotovil, da mu manjka tudi — zlata cigaretna doza; celo njegov prstan je izginil.

Poklicali so tatar in general Yefferson mu je ukazal, da zopet vrne ukradene predmete. Zelo se je pa začudil, ko je tat predložil kar dve uri, dva prstana in razne druge predmete. Dolgoprstnež je tudi generalu ukradel vse dragocenosti, ki jih je imel pri sebi.

S tem bi se ta zgodba lahko končala in generalova trditve, da londonski tatovi ne zaostajajo za pariškimi, bi bila pravilna, ampak na splošno presenečenje se je pozneje dogladno, da je bil naročeni tat rojen — Parizan.

PSIHIATRI O CIGANIH

Primarij v blaznici v Košicah, dr. Jaroslav Stuchlik, je podal v veliki ciganski pravdi v Košicah izredno zanimivo strokovnjaško mnenje. Miselno in čustveno življenje ciganov, pravi Stuchlik, je dočela drugično nego pri normalnem človeku. Cigani so Indijci, ki se kljub tisočletnemu bivanju v Evropi niso bistveno izpremenili in pomenjajo za evropske narode tuj element in pravi bic. Cigani so še vedno nomadi; kot taki nimajo zmisla za osebno lastnino, kar se razteza celo na žene; cigan si vzame, kar najde na svojem potu in ne vpraša, čegavo je. Pojma tatvine v našem zmislu ne pozna. Cigan je ostal na stopnji otroka ter je ravno tako poželjiv, nepremišljen in krut kakor otroci. Večina zločincov, ki so si jih cigani v košičkem procesu sami naprtili, so bahaška lmsišljotina odnosno v strahu pred batinanjem podane neresnične izpovedbe. Na 15 umorov, ki so jih cigani po lastnih izpovedbah storili, se sodišče niti oziralo ni, ker jih sploh ni bilo mogoče dokazati.

Isto velja glede ljudožrstva, ki so ga cigani izpovedali deloma iz širokoustenja, ko so videli, kakšen vtis so s svojimi izpovedbami napravili deloma pa iz strahu pred palicami. Na vsak način so cigani za svoja dejanja v kazenskopravnem zmislu manj odgovorni.

Peter Zgaga

Nasveti za zakon.

(Svojemu prijatelju, ki hoče stopiti v zakonski stan, posvetil P. Z.)

Dragi prijatelj!

Iz tvojega pisma sem izvedel, da boš to poletje porabil za premišljevanje, če bi se oženil ali ne.

Slovenci imamo značilen pregovor, ki pravi, da se je tri dni pred smrtjo dovolj zgodaj ženiti.

Sreča, da nihče ne ve, kdaj ga čaka smrt.

Kajti v tem slučaju bi bilo preveč vdov na svetu.

Turki so bili jako nebrzdani narod ter so imeli hareme polne žen.

Za njihova zlodejstva jih je Bog že na tem svetu kaznoval.

Kemal paša jih je te nadloge odresil ter odločil da ena žena slehernemu popolnoma zadostuje.

Sam je šel pa še dalje — in se je edine žene iznebil.

Stori po svoji pameti, prijatelj, in po svojem preudarku.

Odgovornosti ne prevzamem nobene.

Predvsem ti želim, da bi ob svoji izvoljenki tako rad stanoval, kot raste oljka poleg vinske trte ter ji daje veliko mero rodovitnosti.

Kotljiva stvar pa je ta, še do danes ne poznaš svoje izvoljenke in ne veš, kakšno bi si izbral.

Tukaj ti dam par nasvetov: — Ne vzemi lepe ženske.

Če vzameš lepotico, si nakopješ veliko skrb na vrat. Kajti tisto, na kar so obrnjene oči vseh, je težko čuvati in varovati.

Ne vzemi grde, kajti križ boš imel vse večne čase. Po pravici bo namreč domnevala, da neprestano hrepeniš po kakih lepši kot je ona.

Mlada ne zna gospodinjiti, stara je pa čmerna, jezikava in nima otrok.

Če se poročiš z bogato, ti bo kmalu izredno zanimivo strokovnjaško mnenje. Miselno in čustveno življenje ciganov, pravi Stuchlik, je dočela drugično nego pri normalnem človeku. Cigani so Indijci, ki se kljub tisočletnemu bivanju v Evropi niso bistveno izpremenili in pomenjajo za evropske narode tuj element in pravi bic. Cigani so še vedno nomadi; kot taki nimajo zmisla za osebno lastnino, kar se razteza celo na žene; cigan si vzame, kar najde na svojem potu in ne vpraša, čegavo je. Pojma tatvine v našem zmislu ne pozna. Cigan je ostal na stopnji otroka ter je ravno tako poželjiv, nepremišljen in krut kakor otroci. Večina zločincov, ki so si jih cigani v košičkem procesu sami naprtili, so bahaška lmsišljotina odnosno v strahu pred batinanjem podane neresnične izpovedbe. Na 15 umorov, ki so jih cigani po lastnih izpovedbah storili, se sodišče niti oziralo ni, ker jih sploh ni bilo mogoče dokazati.

Ne vzemi revne. Take imajo ponavadi dosti otrok.

Noč in dan boš moral delati, da boš preživel svojo družino.

Ne vzemi nobene visokega rodu. Od zgoraj dol ti bo gledala ter te smatrala sebi nevednim.

Če bo nizkega rodu, je ne bo nihče cenil, in sovražitji jo boš začel zaradi drugih ljudi.

Če se poročiš z vdovo, boš moral od jutra do večera poslušati hvalo, ki jo bo pela svojemu ranjkemu možu.

Z mladimi je križ, ker so neizkušene.

Neumne ne smes poročiti, kajti v tem slučaju bi ti sosedje vodili gospodarstvo, ne pa ona.

Če vzameš pametno, se priporoči Bogu in vsem svetnikom.

Če so otroci dobro vzgojeni in potem umro, boš jokal za njimi.

Če bodo otroci slabo vzgojeni, si boš pulil las. Otroci so namreč nož, ki reže srca očetom.

Če boš imel lepo her, boš težko pazil nanjo.

Če boš imel grdo hčer, je zlepa ne boš mogel oddati.

Če ne bo otrok, ne boš imel nobenega veselja.

Ako vzameš za ženo vzorno žensko, se boš mora vedno bati, da ti umre.

Če vzameš sitno in godrnjavo, boš imel podnevi in ponoči zlodja poleg sebe.

Torej poročiti se hočeš, dragi prijatelj? Tresem se zate!

Ako pa ni nobenega drugega izhoda, ti želim, da bi imel orlov pogled, volkov nos, lisjakov jezik, nojev želodec, volov hrbet in Rockefellerjevo bogastvo.

Kajti vseh teh stvari v zakonu neobhodno potrebuješ.

Človek se rad iznebi dima, ognja in hude ženske. Ogenj pogasiš z vodo, pa ni ne ognja ne dima.

Zoper hudo žensko pa ni nobenega sredstva na svetu.

Če že ne gre drugače in se hočeš na vsak način poročiti, vzemi kolikor mogoče majhno žensko, kajti če so človeku na razpolago številne slabe stvari, je najboljšje, če si izbere med njimi najmanjšo.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

PIKNIKE,

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vs

KRATKA DNEVNA ZGODBA

UPTON SINCLAIR:

JOE GUNDHA

Prišli smo do prostora za vrta... Sveder je bil iz jame. Okrog so ležale cevi. Zeleznočičasta vrvi je bila spuščena v jamo. Dave Murgins, nadzornik, jih zagleda in pribeži. Videlo se je na njem, da se je nekaj dogodilo.

ce klešč in potisnite klešče poleg trupla. Najprej! Skrbite, da se čimprej konča. Upam, da bo ta nesreča nauk in opomin drugim.

mного ranil in čez nekaj dni je bil otrok zopet popolnoma zdrav. Življenje je bilo čudno. Da bi tistega dne ostal v mestu, bi Bunny Rossiof Taintor bil na nogometni tekmi. In v tistem trenutku, ko je hiši in Ruthi oprezno sporočil o nesrečnem slučaju. Moglo bi na njo to vplivati strašno, posebno ker je Joa osebnost poznala.

Usoda carskega zimskega dvorca.

Ruska sovjetska vlada ne ve, kaj bi napravila s palačami iz carske dobe od katerih so bile nekatere zgrajene samo zato, da kažejo moč carizma. Nekatere palače so porabili za državne urade, seveda samo v tem slučaju, če je bila preureditev lahka ni ne predraga. Druge palače so preuredili za muzeje, nekatere pa so določene za zasebna stanovanja.

Velikanska palača, katero je še Nikolaj I. dal rdečo pobarvati, je tako padla revoluciji v roke. Niso pa vedeli, kaj bi z njo napravili. Ljenu se ni hotel preseliti v palačo, odkoder so bili izgnani začniji vladarji Rusije. Bal se je, da ne bi tudi njega zadela enaka usoda.

Končno so sklenili, da se zimski dvorec preuredi v muzej. Sklepi so pač lahki, težko jih je pa izvesti. Zakaj že samo vzdrževanje take velikanske palače stane letno ogromne vsote, ne glede na to, da je že sama preureditev v muzejske prostore bila združena z velikimi stroški. Poleg tega je dvorec tako ogromen, ima toliko prostorov, hodnikov in dvoran, da bi zadostoval za največji muzej. Zato so v dvorcu otvorili več muzejev.

Najprej so tja prenesli novo ustanovljen muzej revolucije, ki je nameščen v neposredni bližini stanovanja zadnjega carja v prvem nadstropju in predstavlja razvoj revolucije v Rusiji in njen višek. Pozneje so prišli na to, da ta razvrstitev ni dobra in da bi se dvorane boljše izkoristile, če bi v njih razvstili bogate zbirke muzeja Ermitaža. Muzej revolucije so nato preselili v pritličje in ga namestili okoli malih sobic carja Nikolaja I., kjer je je še danes.

Stanovanje zadnjega carja in stanovanji obeh zadnjih Aleksandrov so preurejena v zgodovinske muzeje, ki naj bi širokim slojem revolucijonarne Rusije kazali, kako so živeli zadnji vladarji. Ta del palače je bil najbolj obiskan. Kmalu pa so te muzeje ukinitili in takozvane zgodovinske sobe dali na razpolago zbirkam muzeja Ermitaža, ki zavzema v zimskem dvorcu vedno več prostora. Danes je muzej Ermitaž glavni stanovalec bivše carske prestolice. Ima na razpolago celo prvo nadstropje vseh stevalnih kralj palače. Za Ermitaž izdaja vlada velike vsote, pa je tudi obisk velik in prinaša dosti dohodkov.

Leta 1927 je bil zimski dvorec preurejen tako, kakor je izgledal prvotno. Rdečo barvo so odstranili in nadomestili z belo-zeleno barvo. Vendar so tako slabo delali, da je barva na mnogih mestih odpadla in palača danes izgleda še slabše, kakor je bila.

Palača je ogromna, zob časa kvarila zidove, silke, okraske, popravljajo pa samo površno in še-le takrat, kadar že dež bije skozi streho v dvorane. Palača še do danes ni bila vsa pregledana in tudi inventar ni bil popisana. Čeprav v njej za carske vlade ni bilo dosti umetnin, vendar pa je bilo mnogih predmetov, ki so predstavljali veliko vrednost. Revolucionarji nosijo te predmete na kupe, zbirajo kateri so dragocnejši in jih prodajo tistemu, ki jih več da. Ostanek ponovno razvrste in prodajajo dalje. Sedaj se v zimskem dvorcu redno vrše javne dražbe ostanok carske slave in sramote. Tam lahko kupiš vse od kristalov do oblek, ki so jih na maškeradah nosile dvorne dame. Kupiš lahko stare igrače velikih knezov in velikih knežinj, darove podanikov carjem, carske jahalne hlače in caričino perilo.

Američani kupujejo te predmete kot najzanimivejše posebnosti, vlada pa vedno dovoljuje izvoz. Polagoma se bodo vse starine preselile iz zimskega dvorca v dolarsko deželo. Cene so visoke in jih zmogel samo Američani.

Ko bo palača izpraznjena, bo zopet na razpolago cela vrsta velikih sob. Še danes pa nihče ne ve, kaj bo s prizemljem zimskega dvorca. V njem ni mogoče stanovati, praktično se pa ne da uporabiti.

Tukaj je revolucija proti carizmu brez moči.

ČEHOSLOVAŠKA EKSPEDICIJA NA ALASKO

Ameriški Čeh dr. Aleš Hudlička, učenjak svetovnega slovesa, je organiziral naučno ekspedico na Alasko. Ekspedicio pa potovola najprej v čolnih po reki Jukonu.

Proučavala bo indijanska ter eskimska plamena raziskovala razvaline in grobove in skušala dognati poti, po katerih naj bi prišli prvi ljudje iz Azije v Ameriko. Profesor Hudlička je pristaš teorije, da je bilo prvotno ameriško prebivalstvo azijskega, mongolskega plemena. Prof. Hudličko spremlja docent praškega vseučilišča dr. Malý, ki bo, ko se vrne ekspedicio z Alaske, proučeval vpliv ameriškega podnebja in socialno-kulturnih razmer na čehoslovaške izseljence.

INDIJANCI NA GROBU KARLA MAYA.

Indijanci so dobro obveščeni o nemškem pisatelju Karlu Mayu, ki je napisal v svojih povestih toliko lepega o Indijancih. Kadarkoli pride kak odličnejši Indijanec v Evropo, ne pozabi obiskati pisateljevega groba v Radebeulu in njegovega muzeja.

Te dni je prišel v Radebeul indijanski poglavar "White horse Eagle" (Beli orel) s svojo "Belo ženo". Položila sta na grob krasna venca, a poglavar je imenoval Mayoovo vdovo za indijansko princezino.

DIAMANTI V NOJEVEM ŽELODCU

Neki znan lovec je nedavno v Južnozapadni Afriki ustrelil dva divja noja in slučajno odkril, da sta bila njuna želodca pravi skrinjici draguljev. Našel je v enem 53, v drugem pa 17 čistih, belih diamantov. Bili so to prekrasni dragulji velike vrednosti, ki jih je najti samo v deželi Namaqua. To je bila za lovca nenadejana velika sreča, saj divji noji drugače nima skoraj nobene vrednosti. Odkar so ženske 1. 1912 nehale nositi na klobukin nojeva peresa — tisto leto so doživeli polom bogati južnoafriški farmarji, ki so se pečali z rejo nojev — z nojevimi perjem ni več nobene kupčije; perje divjega noja, ki je vsled ostrega črnjevega grmovja vse razcefrano, pa sploh nikoli ni imelo nikake vrednosti. Meso se da pač na soncu posušiti in je potem dobra hrana, drugače pa ni od noja nobene koristi. Preje so tekale po neobljudenih peščenih planjavah, ki so jih lani proglasili za državna diamantna polja, velike črede divjih nojev. Odkar pa so odkrili, da so noji pravi potujoči diamantni rudniki, jih zalezujejo do tani in belokožci tako, da jih bodo skoraj iztrebili.

Vse ptice rod rad zobje pesek zaradi boljše prebave. Noji pa po nekem nagonu, izbirajo, kako se zdi, najbolj blesteče kamenčke in jih požirajo. Trgovci se kaj trgaže za te demante. Lov na noje je postal v zadnji meseci tako divji, da se preplašene ptice umikajo vedno dalje proti severu. V pokrajinah med Bloemfonteinom v Južni Afriki in Keetmanshoopom v Južnozapadni Afriki ni skoraj nobenega noja več. Orjaške ptice so postale tako plahe, da jih ne dobi noben lovec več pred cev.

V Južni Afriki prevzema vse ljudi ena velika želja, da bi postali čez noč bogati. Komaj se je raznesel glas o "potujočih diamantnih poljih", sta osnovala dva zdravniška v Pretoriji ekspedicio v puščavo Kalahari. Prvi uspehi ekspedicio niso ravno sijajni — živali so kakor receno preplah. Razen tega strel v trup trodivega noja ne poudere; treba ga je zadesi v tlinik ali nogo, kar pa na daljavo ni tako lahko pogoditi.

Sedaj pripravljajo drugo ekspedicio, ki bo mnogo bolje opremljena.

Nedavno je neki lovec v Južni Afriki našel diamante tudi v golši manjših ptic. Tako je našel v golši ruševca dva diamanta, katerih eden je tehtal tri karate. Tudi jerebice in fazani zobjejo dimante. Tako tekmujejo ptice z ljudmi v iskanju diamantov; razlika je le ta, da jih iščejo ljudje iz dobička, željnosti, ptice pa zaradi — prebave.

KAKO POSTANE ČLOVEK SLAVEN

V Kopenhagnu je živel neznamen uradnik, ki je bil sicer popolnoma uređen, mučila ga je le vročina želja, kako bi mogel postati slaven. In do tega mu je pomagal slučaj. V majem mestu je umrl njegov sorodnik, dežnikar, in mu zapustil več sto dežnikov. Srečen dedič je spravil dežnike v svojem stanovanju; za svojo porabo si je izbral najlepši dežnik in napisal nanj z rdečim svoje ime. Na dedščino ni več mislil. Nekega dne je šel v slaščičarno in tam pozabil dežnik. Drugi dan je v nekem zelo razširjenem dnevniku bral med "Malimi oglasi": "Gospod Henrik Jespersion je včeraj v moji slaščičarni pozabil svoj dežnik. Dobi ga, če mi povrne stroške za uvrčenje tega oglasa".

Henrik Jespersion ni niti mislil ni, da bi to storil, saj je imel doma celo zalogo dežnikov; prišel pa je na izvrstno idejo. Misli si je: Oglas je gotovo bral ves Kopenhagen in gotovo tudi polovica Danske. Na ta način bi človek lahko postal slaven. Zato je vse svoje dežnike opremil s svojim imenom in vsak dan je po en dežnik kje "pozabil". Od tedaj si lahko vsak dan bral v časopisih: "Gospod Henrik Jespersion je topot pozabil svoj dežnik pri meni v trgovini" in tako so z njegovo pomočjo delali trgovci za sebe reklamno, ves Kopenhagen pa se je od srca smejal "pozabljivemu" uradniku.

Ampak on je postl slaveni, kar je bila njegova vroča želja. Vsa otrok je poznal njegovo ime, s profesorji je pa konkuriral v raztresenosti. Te dni je umrl in imel zelo lep pogreb.

BELE MIŠKE V MEDICINI

Drobne bele miške igrajo v medicini in še drugih znanstvenih strokah veliko ulogo, ker jih uporabljajo za razne poizkuse. Tako goje bele miške tudi na psihiatričnih klinikah za zdravljenje paralizikov. Miši vzbrizgajo klice malarije. Bolezen se razvije in žival dobi visoko vročino; vsa nemirna bega po stekleni posodi, v kateri je zaprta. Miš malo nato omočijo s kloroformom in ji z injekcijsko brizgalnico izsesajo iz srca z malarijo okuženo kri do zadnje kapljice. To kri vzbrizgajo potem paraliziku, ki oboli za malarijo, pri tem pa ozdravi od strašne paralize. Ne vselej, seveda!

Mrtvo miško, ki je morala umreti, da bi živel človek, položijo za 24 ur v močno sublimatno raztopino, ki uniči še morebitne zastale malarične klice, nato pa miško vržejo v smeti.

Uboga bela miška!

† NAZANILLO IN ZAHVALA.

S potrjim srecem in solznih očih naznanjam sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja moji dragi ženi in materi

ALOIZIJI FABIAN

roj. Lavrič v Golči, fara St. Lampet, ok. Litija, Jugoslavija. Bila je stara 64 let ter sva skupaj živela 38 let. V Ameriki je bila nad 26 let, stanujoča na 1832 S. 56. Ave., Cicero, Ill. Dne 30. junija t. l. je kot običajno vstala, a takoj jo zajtrku se ji je pričelo obračati na slabše. Zgrudila se je na tla in začela kričati. Leva roka in noga sta postali mrtvoudni. Hitro sem jo pobral in v posteljo ter poklical dva zdravnika, a na žalost sta mi izjavila, da ni zanjo nobene pomoči. Še istega dne ob 1.30 je za vedno zaspala. Truplo pokopnice smo šel isti dan prepeljati v Linhardov pogrebni zavod na 5320 W. 25. St., Cicero, Ill., ter položili krsto med grmado vencev in cvetlic. Pogreb se je vršil 3. julija ob 10. uri dopoldne ob veliki udeležbi prijateljev in starih belo oblečenih članic Royal Neighbors, ki so jo spremlile do groba na Woodlawn pokopališče.

Pokojna zapušta žalujočega sorodnika in štiri oženjene sinove v starosti 25 do 36 let, kateri se vsi skupno najiskrenejše zahvaljujejo vsem, ki ste prihitali z venci in cvetlicami ter jih položili okoli krste v zadnji prijateljski pozdrav. Nadalje hvala Mr. in Mrs. Sterzinjar, Mr. in Mrs. Omerza, Mr. in Mrs. Wess, Mr. in Mrs. Knapič, Mr. in Mrs. Banovec, Mrs. Malina, družina Zlatopar, družina Stanek, Mr. in Mrs. Trepp, Mrs. W. Kokalj, De Kalb, Ill., Mr. in Mrs. Pegan, Mr. in Mrs. Jesih, Mr. in Mrs. Pushnik, Mr. in Mrs. Wershaw, Mr. Končan, Mr. in Mrs. Hogedorn, Mr. Stanek, Mr. in Mrs. Stefi, Mr. in Mrs. Hibelj, Mr. Kubal, Mrs. Baty Wellik, družina Stanek in uniji št. 26 in 87 tlakovnikov.

Nadalje se lepo zahvaljujem ženam Mrs. Prešern, Mrs. Adam, Mrs. Križanich, ki so nabirale okoli prijateljev ter skupno zložili in naročili izredno velik, krasen venec pri Mr. Puteu.

Darovali so sledeči: Mrs. Adam, Mr. in Mrs. Križanich, Mr. in Mrs. Prešern, Praprotnik, Terselich, Bartol, Deles, Mergole, Mrs. Wokral, J. Godvin, L. Bradach, F. Kure, Beton, J. Adam, J. Poteh, Fr. Jurjovec, Komočar, Sedlar, M. Potokar, Fr. Potokar, Mrs. Pirč, Fr. Podipeč, J. Shvigelj, Frus, Blažun, Mr. S. Ellis, kontraktor parnih kotlov.

Vsem darovalcem možem in ženam, se toplo zahvaljujem, kakor tudi vsem, kateri ste obiskali krsto in jo spremili k večnemu počitku.

Zahvaljujem se tudi Mr. James Dudyha pred odnosom ranjke in na pokopališču za ganjilivo govoro.

Tebi, draga soproga moja in mati, pa želimo počivaj mirno v grobu hladnem.

Tolažbe ni je več, odhark življenja Tvoje je proč; v grobu hladnem pod cvetlicami počivaš sedaj in mene vabiš, pa saj itak ni daleč več, ko sešiš se bomo s teboj.

Zalujoči ostali: John Fabian, soprog, John, Emil, Max in Albin, sinovi, Cicero, Ill.

Pošljite nam \$1 in mi vam bomo pošiljali 2 meseca "Glas Naroda" in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

OREL NAPADEL DEKLICO PRI KOPANJU V nekn. kopalšču Schwarczert ob Vzhodnem morju so se na samotnem kraju kopale deklice. Nad njimi je krožil velik orel, ki se je naenkrat pustil na tla in napadel deklice. Prišlo je do strašne borbe, med katero je obdelaval orel deklice s kljunom, kremplji in perutnicami. Na vpitje deklic je prihitalo par možkih, nakar je orel odletel. Par dni kasneje je na istem mestu stalo nekaj možkih. Naenkrat se je zopet pojavil orel, ki je nekaj časa krožil nad njimi, nato pa se je spustil in napadel moše. Ti so se branili s palicami in šele po težkem boju se jim je posrečilo, da so ubili orla.

Mali Oglasi imajo velik uspeh Prepričajte se!

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Mlada ljubezen.

ROMAN

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Vse kaže, da se drži zvesto abeja Bordesa! — je nadaljevala Jakobina. — Ni se treba bati, da bi se premaknila s svojega mesta!

Nato sta nadaljevala svojo pot in ker se je človek lahko izpodrnil na ostrih kamnih, se je pustila mlada deklica avoditi od Silverja.

Korakala sta uspešno naprej, kajti mudilo se jima je, da dospeta na na vrhunc Gargosa, te divje gore, koje strmi obronki so se kupčili v najbolj smelih oblikah.

— All ga morava tu spredaj napasti, gospod Silver? Jaz ne vidim nobenega dohoda!

— On se le dela nedostopni! Treba je poznati njegove zvijače. Skušajva ga obiti ob levi strani! Tam je z lahkoto priti na njegov široki hrbet in predno bo potekla ena ura, bova lahko sedela na njegovem tlniku.

Vsled tega sta odhitela naprej.

Da nudi svoji tovarišici prilike, za odpoitek, je sedel Silver sempatam na kako udobno ležečo skalo in Jakobina, ki se je očitno bala solnca, je sedla v senco svojega tovariša. Ta senca je bila močno skrjajana, kajti bilo je skoro poldne in vsled tega sta se ozrla, ko sta korakala stran ob strani, kako se je solnce borilo z oblaki. To je bila silna bitka, ko so solnčni žarki prodrli kot pšice oklep oblakov ter ga raztrgali. Konečno pa je zmagalo solnce in oblaki so konečno izginili v modrem nebu.

Jakobina je opazovala vse to in se zahvaljevala Silverju s pogledom, smehljajem ali pritiskom roke. Njene od čistega nebeskega zraka prevzete prsi niso našle nobene besede več. Vsakdanji vzkliki veselja so se ji zdeli pusti ter brezosebni napram prej nepoznani blaženosti, ki je piula skozi njeno deviško sree.

Ni več počivala, pač pa je korakala vztrajno naprej, s povešeno glavo, kajti boriti se je morala proti vetru, ki je pričel pihati z vrhunca. Gorela je poželenja, da doseže najvišji vrh gore, skrivnostni cilj zaželjene sreče. Z nervoznim nemirom sta korakala preko sivih skal ne da bi kaj govorila. Polagoma so postale skale nižje, vrh gore se je navidez pobesil, tla so se izravnala in od vseh strani so se pojavile — Pireneje!

— Tukaj so! — je vzklil Silver, tresoč se od navdušenja in razburjenja. — Vse prihajajo na dan, najkrajše ter najvišje! O, jaz sem srečen, kadar pridem sem gori, in meni je, kot da obkrožajo mojo dušo! Oglejte si ta krasni venec gora!

S tresoč roko je pokazal na najbolj slavne vrhunce, ki so se dvigali, obdani od cele mase gorskih slemen, med katerimi je bil Gargos eden.

— Tukaj na iztoku je Pic de Midi de Vigorre, poleg raztrganega grebena Toumaleta, na desno je ledenik Ville de Neous in gore Maudits! Tukaj na jugu je vrhunc Mont Perdu-ja, Marboré s svojimi stolpi ter Roland prelaz in amfiteater Gavarnie, s katerega pada reka iz višine štiri in dvajsetih sto metrov! Tam, na severu pa leži Francija! — je zaključil Silver ter pokazal na sinjo razdaljo.

Bil je bled in njegovi ustnici sta se tresli. Celo njegovo bistvo je bilo prevzeto od mrlice. Zaprl je oči ter mrmral: — Oprostite mi! Jaz ne morem drugače, — jaz moram jokati! In solze so se mu ulile po licu.

Naenkrat pa je čutil, kako se ga je dotaknilo lice in dvoje ustnic je poljubilo njegove oči.

— Silver, jaz te ljubim! — je slišal reči Jakobino. Ob istem času pa je zopet odprl oči.

Ko je videl, da so se tudi oči mlade deklice napolnile s solzami, je vzdihnil:

— O, moj Bog, kaj pravite? Kaj ste rekli? — Pravim, da vas ljubim, — je odvrnila Jakobina, — in da vam posvečam svoje življenje, če hočete!

Nato pa je iznova zaprl svoje oči, globoko zavzdihnil ter nadalje potihem jokal, ne da bi prišla kaka beseda preko njegovih ustnic.

Kmalu nato pa je zakrčkal, kajti čutil je ležati mlado deklico nezavestno v svojem naročju.

— Gospodična Jakobina! — je vzklil. — Kaj pa vam je? Vi vendar ne boste umrli?... O, moj Bog!...

Dvignil jo je v svoji roki ter odnesel prav na višek gore ter kričal neprestano:

— Gospodična Jakobina! Gospodična Jakobina!

Pohitel je naprej, tako hitro kot je bil mogoč. Kljub nervozni prepametosti trenutka je čutil vendar, da ga zapuščajo moči in moral je položiti deklico ob rob poti. Vzel je tudi nekoliko snega ter pričel drgniti z njim čelo, ona ni niti odprla oči, niti ni odgovorila na klic svojega prijatelja.

— O, moj Bog, pomagaj mi! — je stokal mali prebivalec dupline ter prelivaj solze.

Vzel jo je zopet v naročje ter hitel navzdol, proto vasi in svoji duplini.

— Tam najdem medicino, — si je rekel, — in prišla bo zopet k sebi!

Njegove solze so tekle prosto na lase Jakobine. Dvakrat jo je moral položiti na tla, da ujame dovolj sape in medtem je kleče molil z vso iskrenostjo svoje duše naglas, da bi se te sladke oči zopet odprle.

— Odpirajo se! — je vzklil nato, ves iz sebe, od veselja. — Jakobina, vi ste rešena! O, kako velika je božja dobrota!

V resnici je prišla zopet popolnoma k zavesti ter oklenila z rokama vrat svojega prijatelja.

— Da božja dobrota je velika! — je rekla, — in midva hočeva skupaj motiti k njemu, Silver, združena do smrti!

Nato sta se dvignila oba. Jakobina je zopet lahko šla in prirodno sta se vrnila po gori navzdol, kot sta prišla, blaženo smehljaje. Čutila sta, da jima je nebo danes dodelilo obilo sreče, dovolj sreče, da bodo solnčna bodoča leta njunega življenja.

Ko sta dospela do dupline, sta vstopila in tam, skoro nezavestno, v navalu mladostne sreče sta se poljubila.

V istem trenutku pa je bilo čuti krik:

— O, moj Bog! Kaj vidim? Poljubujeta se! — je zabobnel za njima neki moški glas.

Abej Bordese se je namreč vrnil iz Toulouse. Stal je tam ter kričal:

— Pravični Bog! Ali se mi sanja?

Vsa zmedena sta ljubimca odskočila ter sklonila glavi vspricho preklinjanja vse časti vrednega duhovnika.

— Tako naj torej najdem stvari pri svojem povratku! Oslico v mojem vrtu in mojo varovanko v rokah "cagota"!

Ko je korakal proti mladima človekoma, je kričala:

— Ha, vidva nesrečnika! Otroka satana! In to se je zgodilo medtem ko sem jaz v Toulouse iskal moža zate!

— All si ga našel, stric — je vprašala Jakobina, ki je dovila nazaj svojo prejšnjo smelost.

— Da, seveda sem ga našel, ti lahkomišljena vlačuga! Še danes boš šla z njim k obedu!

— Ni treba! Da ti prihranim napor, sem si ga sama izbrala, namreč gospoda Silverja Montguilheima, katerega ljubim in ki te bo prosil za mojo roko!

Zadnji poziv

na Izlet v Domovino

z najnovejšim parnikom francoske družbe

ILE DE FRANCE

DNE 26. JULIJA

Naši potniki bodo potovali pod osebnim spremstvom našega uradnika gospoda John Krečič-a.

Takojšne prijave za rezervacije je poslati na

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

Ta izjava, mesto da bi potolažila abeja ga je spravila v popolen srd.

— Pravični Bog! Moja nečakinja je znorela! — je vzklil ter dvignil roki proti nebu.

Nato je pričel korakati gorindol ter si brisati pot s čela, ne da bi vedel če ga je spravila v to stanje jeza ali pa strmo plezanje v višino. Pomisljal pa je, kaj naj reče ter mislil na ostri ukor, a konečno se mu je zdelo bolj priprosto, če prime svojo varovanko za uho ter jo pošlje domov kot razvajenega otroka.

— Takoj v župnišče! — ji je rekel. — In jutri boš odšla zopet v klošter, moja gospodična! — In če ti to še ne zadostuje, bom zbral družinski svet, da te bodo pravili v poboljševalnico! Sedaj pa proč od tukaj!

— Gospod župnik! — je prosil fant, — o ne storite ji nič žalega, rotim vas!

Tedaj pa se je obrnil duhovnik, si prekrizal z ošabno kretnjo roki ter rekel Silverju:

— Oho, ti sin golščarice! Kdo pa ti je dovolil dvigniti glas proti meščanu Bigorrija? Ti, "cagot"! All ti niso povedali, da ne velja pričevanje pred sodiščem petih takih kot si ti, toliko kot ono enega poštenega moža? Ali ne veš, da imajo vse cerkve dežele posebna vrata za gobavce ter ljudi tvoje vrste? Da vam je bilo prepovedano stanovati poleg poštenih ljudi in da ste morali pri smrti kazni bežati, če se vam je krščanska duša vsled zmote preveč približala? Gospod, moj Bog! Če le mislim, da si je bitje take vrste drznilo dvoriti moji nečakinja! Čakaj, "cagot"! Šel bom k županu v Aigues-Vives in spodili te bodo kot psa!

(Dalje prihodnjic.)

CIGANSKA NADLOGA V AVSTRIJI

Novodobna Avstrija je dobila z Burško zelo dvomljiv dar v obliki 6200 ciganov, ki žive tamkaj mnogje v celih vaseh. Iz Burške so se mnogostevne ciganske tolpe razšle po vsej državi, največ pa se jih je priklatila na Stajersko in Korosko, pa tudi na Dunaj, ter so povsodi postali prava nadloga. Ciganske vasi na Burškem so čisto odrezane od ostalega kulturnega sveta. Pokore se le svojim "vojvodom" in starodavnim običajem, ki so jih prinesli še iz svoje prado-movine. Med 6200 cigani v Burški je okroglo 3300 moških in 2900 žensk, od tega zopet 2500 otrok pod 14 leti. Toda ciganski otroci veliko prej dozore nego pri srednjeevropskih plemenih in po ciganskih vaseh je vse polno konkubinativ med 8 do 9-letnimi ciganskimi deklicami in 11-12-letnimi ciganskimi dečki. Zakonito poročenih je le približno 800 ciganov, vsi drugi žive v divjem zakonu.

Vsa prizadevanja oblasti, da bi se ciganska mladina obvarovala pred npravno propalostjo, so ostala doslej brezuspešna. Istotako ni bilo doselej mogoče preprečiti npravnih zločinov nad ciganskimi otroci ter krvskrunskih zvez med očetmi in hčerami, materami in sinovi ter brati in sestrami. Kazenska postopanje je skoraj otežkočeno, ker niti ni bilo mogoče ugotoviti pravih imen ciganov.

Da bi se kolikor toliko omogočilo nadzorstvo, so oblasti uvedle za vse nad 14 let stare cigane identitetne izkaznice s fotografijami. Cigan, ki je pismen, se mora v izkaznici podpisati, ostali pritisnejo namesto podpisa svoj prst. Dognali so da je bila večina ciganov že opetovano kaznovana zaradi tatvin, telesnih poškodb, nenravnih zločinov, vlomov, nekateri tudi zaradi umorov in ropov.

Pripadniki posameznih ciganskih rodov nosijo ime svojega vojvode. Najštevilnejši ciganski rodovi na Burškem so: Sarkozi, Karoly, Banyaly, Hodosi, Ujvary in Kolompar.

CIGAN FILKE DOBIL ŽENITNO PONUDBO

Cigan Aleksander Filke, glavni obtoženec v velikem ciganskem procesu v Košicah, kjer so cigani poleg velikega števila roparskih umorov izpovedali celo, da so svoje žrtve spekli in pojedli, je prejel ženitno ponudbo neke ločne žene.

Ženska piše, da je hodila ves čas poslušat porotno razpravo in da se je tu zaljubila vanj. Pravi, da ve, da je njena ponudba brez pomena, ker bo Filke pač v najboljšem slučaju obsojen v dosmrtno ječo. Vendar mu je hotela povedati, da ga razume, čeprav se je njegova roka omadeževala s človeško krvjo.

Listi ne objavljajo imena te ženske, ki se je hodila naslajat v porotno dvorano in izgubila tam še zadnjo iskrico pameti, ako jo je sploh še imela.

BERLIN V ŠTEVILKAH

Tri petine vseh Berlinčanov so doselenci iz vseh delov Nemčije. Od moškega prebivalstva je v pridobitnem delu zaposlenih 74,9 odstotkov, od ženskega pa 36,8 odstotkov. Približno vsak drugi prebivalec je delavec, vsak četrti nameščeneč ali uradnik.

Ena petina Berlinčanov živi od kovinske industrije. Berlin je največje celinsko trgovsko mesto v Evropi in šteje 122.000 trgovskih obratov, v katerih je zaposlenih 444 tisoč oseb. Vse nemške delniške banke upravljajo 11 milijard tujeje denarja, od tega je v rokah sedmih berlinskih bank 8,6 milijarde mark. En kilometer podzemskih železnic v notranjem mestu stane 11 milijonov mark gradbenih stroškov; v prihodnjih 15 letih nameravajo zgraditi 85 km podzemskih železnic. Berlin ima okroglo 1000 šol, 18.000 učiteljskih moči in 500.000 učencev obojega spola.

Leta 1928 so sezidali 24.000 stanovanj. Vsako leto je treba 4000 novih stanovanj.

"CAR MIHAEL" — NJEGOV ZAČETEK IN KONEC

Pred kratkim so časopisi poročali o procesu in justifikaciji "carja Mihaela" in treh kmetov, njegovih ožjih sodruznikov. Sovjetski list "Krasnaja Armija" prikaša v eni zadnjih številkih podrobnosti te res zanimive zgodbe.

"Car Mihael" — piše "Krasnaja Armija" — se je v začetku nazival car Nikolaj II., pri čemur mu je pomagala njegova podobnost s pokojnim carjem, še-le pozneje, ko je sklenil, da pokrene med kmeti akcijo proti sovjetom, si je nadel ime Mihael. Car-samozvanec je bil po poklicu preprost kmet, doma iz okolice Tardiševa, njegovo pravo ime je bilo Nikita Zmurčuk. Pred revolucijo je bil zaposlen v neki vojaški bolnišnici. — Po demobilizaciji leta 1918 si je Zmurčuk prisvojil veliko množino zdravil in se izdajal za zdravnika. Kmalu pa se je Zmurčuk naveličal "zdravniškega" poklica, vstopil je v kmečko protirevolucionarno organizacijo, kjer se je prvič začel izdajati za carja Nikolaja II.

Ker je bilo zelo podoben ustrelnemu carju, si je kmalu pridobil veliko zaupanje med kmeti, ki so mu podarili zlato, da iz njega napravi žezlo in krono. To se je zgodilo leta 1925, ko je Zmurčuk bival v jekatarinoslavski guberniji.

Leta 1926 je Zmurčuk odšel v umansko okrožje, kjer se ni več izdajal za carja Nikolaja II., marveč za carja Mihaela. Na shode proti revolucionarnih organizacij je prihajal z žezlom v roki in krono na glavi.

"Car" se je aktivno udeleževal v protirevolucionarnem gibanju. Pozival je kmete na odkrit boj proti sovjetom in trdil, da bo v najkrajšem času prišla v Rusijo inozemska vojska, ki bo zatrla sovjete.

Istega leta se je "car Mihael" na svojem potovanju sestal s svojo staro znanko Zinaldo Suharevo, katero je pregovoril, da se je izdajala za njegovo hčer Olgo. Od tega časa je "car Mihael" potoval stalno v družbi "velike knjeginje Olge", s katero se je tudi fotografiral v carskem odelu z žezlom v roki in krono na glavi. S temi fotografijami je pridobil tudi tiste, ki so nekaj sumili, in število njegovih pristašev se je množilo od dneva do dneva. Ta uspeh je primoral Zmurčuka, da je postal previdnejši in zato je za svoje bivalske izbral samo zelo skrite kraje. Skrival se je pri svojih najboljših prijateljih, ki so mu napravili "carsko prestolico" 6 metrov pod zemljo. — V tej jami je "car skrival svoje orožje in hrano, kakor tudi orožje svojih prijateljev. — "Carju Mihaelu" se je kmalu pridružila cela vrsta okoliških vasi. Njegova slava je rastla, obenem si je pa tudi bližal konec. Sovjetski volhuni so izsledili njegovo skrivališče. Sledila je aretacija, sodba in streljanje...

Pozor, rojaki!

Is nalova na listu, katerega prejematja je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov:

- CALIFORNIA**
Fontana, A. Hocheva., San Francisco, Jacob Lausa.
- COLORADO**
Denver, F. Schutte, Pueblo, Peter Cullig, John Gern, Fr. Janesch, A. Sattler, Salida, Louis Costello, Walsenburg, M. J. Ravnik.
- INDIANA**
Indianapolis, Louis Banich.
- ILLINOIS**
Aurora, J. Verlich, Chicago: Joseph P. J. Bevtic, Mrs. F. Laurich, Cicero, J. Fabian, De Pas, Andrew Spillar, Joliet, A. Anzelc, Mary Sambich, Zalesel, John Kren, Joseph Hrovat, La Salle, J. Spelich, Mascoutah, Frank Augustin, North Chicago, Anton Koba, Springfield, Matija Barbarich, Summit, J. Horvath, Waukegan, Frank Petkovek in Jos. Zelenc.
- KANSAS**
Girard, Agnes Močnik, Kansas City, Frank Zaga, Pittsburg, John Repovš, Euclid, F. Bajt, Girard, Anton Nagode, Loran, Louis Balant in J. Kumb, Niles, Frank Kogorick, Warren, Mrs. F. B., Youngstown, Anton Kihelj.
- MARYLAND**
Bayer, J. Černa, Elkhart, Fr. Vodovnja.

Kretanje Parnikov Shipping News

- 17. Julija: President Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
- 18. Julija: Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen.
- 19. Julija: France, Havre, Olympic, Cherbourg, Pennland, Cherbourg, Antwerpen.
- 20. Julija: Minnetonka, Cherbourg, Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg, Conte Biancamano, Napoli, Genova.
- 23. Julija: Berlin, Cherbourg, Bremen.
- 24. Julija: Mauritania, Cherbourg, George Washington, Cherbourg, Bremen.
- 26. Julija: Ile de France, Havre (Glavni polietni islet), Homeric, Cherbourg, Bremen, Cherbourg, Bremen, New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Roma, Napoli, Genova.
- 27. Julija: Belgeland, Cherbourg, Antwerpen, St. Louis, Cherbourg, Hamburg, Livathhan, Cherbourg, Minneapolis, Boulogne sur Mer.
- 31. Julija: Dresden, Cherbourg, Bremen, America, Cherbourg, Bremen.

- 1. Jesenski izlet, — sep. 6. "Ile de France".
- 2. Jesenski izlet, — okt. 18. "Ile de France".

Božični skupni izlet, — 6. dec. "Ile de France".

COSULICHLINE

NAGLA VOŽNJA V JUGOSLAVIJO

Prihodnje odplutje:

SATURNIA
2. AVGUSTA — 10. SEPTEMBRA
15. OKTOBRA

VULCANIA
23. AVG. — 27. SEPT.
1. NOV.

Saturnia in Vulcania prekaša vse ladje sveta v razkošju, udobnosti in naglosti ter nudi najboljšo službo v Evropi. Posebne cene za tja in nazaj. Več novosti na teh motornih ladjah vključno plavalni bazen v drugem razredu.

PHILPS BROS. & CO. Gen Agentje
17 Battery Place, New York

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajše in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih garnikih: FRANCE 19. julija; 15. avgusta (Ob polnoči) ILE DE FRANCE 26. jul.; 20. avg. (7 P. M.) PARIS 2. avgusta; 27. avgusta (3 P. M.) (Ob polnoči)

Naj raje pot po francoski vsakdo je v posebni kabini s vsemi modernimi udobnosti — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte katezagakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le prvostvne brzpornike. Tudi nedrjavljani zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naselniškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prošitec osebno, bodisi v najbližji naseljski urad ali na ga. dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljeniška postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljanji dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta, ker ameriške državljanke svoje može s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote.

Jugoslovanska kvota znaša še vedno 671 priseljenec letno. Do polovice te kvote so upravičeni starši ameriških državljanov, mož-e ameriških državljanek, ki so se na 1. junija 1928. leta poročili in poljedelci, oziroma žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih adriavljjanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinj td., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti in isti pa se ne sprejema nikakih prošenj za ameriške vizaje.

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK